

Skatteministeriet

31. januar 2019
J.nr. 2019 - 343

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 196 af 3. januar 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Hummelgaard Thomsen (S).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svar på SAU alm. del – spm. 446 alm. del (folketingsåret 2017-18) bekræfte, at beregningerne vedrørende den indirekte virkning for almindelige lønmodtagere af erhvervsskattelempler og afgiftslempler for erhvervslivet forudsætter eksistensen af hvad der populært kaldes "trickle down economics"?

Svar

Begrebet "trickle down economics" er efter det oplyste ikke en del af den anerkendte økonomiske litteratur, og Skatteministeriet er ikke bekendt med empiriske undersøgelser, der understøtter begrebet. Begrebet baserer sig på en tese om, at målrettede skattnedsættelser (uanset indretning) til meget rige personer automatisk vil føre til en gevinst for den øvrige del af befolkningen, herunder personer med relativt lavere indkomster, under en antagelse om, at lempelserne så at sige "løber ned" til de øvrige personer. Denne mekanisme forudsættes at ske via øget forbrug og øgede investeringer hos meget rige personer og er ikke nødvendigvis betinget af, at incitamentsstrukturerne mv. i økonomien forbedres.

I beregningerne, som ligger til grund for besvarelsen af Skatteudvalgets spørgsmål nr. 446 af 30. maj 2018, forudsættes lempelser af erhvervsskatter og erhvervsrettede afgifter at påvirke familietypernes indkomster og købekraft gennem afledte virkninger på løn- og prisdannelsen. Modsat tesen fra "trickle down economics" er disse beregninger baseret på velkendte regneprincipper, som bygger på empiriske studier, *jf. nedenfor*. Fx tages der konkret stilling til, hvordan skattelemplerne påvirker virksomhedernes incitamenter til at foretage investeringer. Samtidig har de samlede skatte- og afgiftslempler siden juni 2015 *ikke* være målrettet meget rige personer, men er givet til et bredt udsnit af Danmarks befolkning og til landets virksomheder.

Effekten af *generelle* erhvervsskattelempler forudsættes overordnet at fordele sig proportionalt med familietypernes disponible indkomster, dvs. at gevinsten i kroner er stigende med indkomsten, men udgør den samme procent af indkomsten for alle.

Det forudsættes fx, at erhvervsskattelemplerne fra *Aftale om erhvervs- og iværksætterinitiativer* vil øge investeringsomfanget og dermed kapitalapparatet, hvilket vil føre til en produktivitetstigning, som umiddelbart øger reallønnen i den private sektor. Via løntilpasning vil også lønningerne i den offentlige sektor stige, og tilsvarende vil de offentlige overførselsindkomster følge med op som følge af satsreguleringsmekanismen.

Dette er en almindeligt anvendt antagelse, som eksempelvis også blev benyttet i forbindelse med præsentationen af den tidligere SRSF-regerings udspil til nedsættelse af selskabsskatten fra februar 2013, *jf. boks 2.3 i Vækstplan DK – Stærkere virksomheder, flere job*. Af den tekniske baggrundsrapport til udspillet fremgår fx også, at "*.. de langsigtede virkninger af lavere selskabsskat afspejler, at selskabsskatten på sigt helt overvejende hviler på lønindkomst i en lille åben økonomi. De højere lønninger i den private sektor fører via den såkaldte reguleringsordning og satsreguleringen også til højere lønninger i den offentlige sektor og højere overførselsindkomster*".

Forudsætningerne om en øget realløn som følge af lavere skatter for erhvervslivet understøttes af en række empiriske studier, som belyser sammenhængen mellem selskabsskat og lønninger. Studierne indikerer, at lønmodtagerne i praksis bærer en stor del af byrden ved selskabsskatter via investeringsforvriddninger og overvæltning af omkostninger i output-priserne¹.

I de konkrete beregninger til SAU 446 forudsættes enkelte af erhvervsskattelemplerne dog ikke at fordele sig proportionalt med den disponible indkomst. For de erhvervsskattelempler, som vedrører grundskyldsbetaling for udlejningsejendomme i forbindelse med *Forlig om tryghed om boligbeskatningen og finanslovsaftalen for 2017*, forudsættes lempelserne af grundskylden på sigt at blive overvæltet i lavere husleje. Der er konkret forudsat, at omtrent 50 pct. af erhvervenes lavere grundskyldsbetaling skønnes at berøre udlejningsejendomme og dermed at blive overvæltet i lavere husleje for lejerne.

Erhvervsrettede afgiftslempler på inputfaktorer som arbejdskraft, kapital og energi reducerer virksomhedernes omkostninger. Det vil enten være virksomhedens aftagere, ejere eller ansatte, der i sidste ende bliver berørt af lempelsen. Det sker i form af enten en lavere pris for den vare, virksomheden sælger, et højere afkast af investeringerne, en højere aflønning af arbejdskraften eller en kombination af alle tre muligheder. Om det er virksomhedens aftagere, ejere eller arbejdskraften, der i sidste ende får lempelsen, afhænger af konkurrenceforholdene og prisfølsomheden for de forskellige produktionsfaktorer.

Ved tilstrækkelig stærk konkurrence reduceres virksomhedernes muligheder for at få del i lempelsen via højere avancer. Under fuldkommen konkurrence vil der derfor ske enten fuld overvæltning i priserne eller fuld nedvæltning i lønningerne af afgiftsændringer.

I beregningerne til SAU 446 er det forudsat, at de *erhvervsrettede afgiftslempler*, fx afskaffelse af PSO-afgiften, vil medføre lavere forbrugerpriser. Konkret er de erhvervsrettede afgiftslempler indregnet som en reduktion af de generelle priser, hvorved lempelserne forudsættes at fordele sig proportionalt med familietypernes disponible indkomster.

¹ Se fx Produktivitetskommissionens baggrundsrapport *Skat og produktivitet*, notatet *BNP-virkning ved ACE* fra Finansministeriets hjemmeside (<https://www.fm.dk/oekonomi-og-tal/finansministeriets-regnemetoder>) samt besvarelserne af Finansudvalgets spørgsmål nr. 4 af 5. oktober 2016.